

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะครูนาฏศิลป์ที่จบไม่ตรงสายตามหลักสูตร  
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาที่ 4

The Development of Learning Materials to Enhance the Skills  
of Dancing Art Teachers Who Have Not Been Relevant to the Basic  
Education Core Curriculum for the Fourth-Grade Level

อังศัรวรา ศรีจันทร์<sup>1</sup> กิตติกรณ นพุดมพันธ์<sup>2</sup> สุรรัตน์ จินพงษ์<sup>3</sup>

Angwara Srijan, Kittikorn Nopudomphan, Sureerat Chinpong

**บทคัดย่อ (Abstract)**

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนหลังการใช้สื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาการพัฒนาและหาประสิทธิภาพสื่อการสอนสำหรับครูครั้งนี้เป็นครูที่ไม่ได้จบสายการเรียนนาฏศิลป์หรือศิลปะการแสดง แต่ต้องสอนวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ปฏิบัติการสอนบริเวณศูนย์ประสานงานทางการศึกษาสรรพยา 2 จำนวน 12 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง และได้ดำเนินการทดลองใช้สื่อการสอน จำนวน 3 ครั้งดังนี้ 1. แบบรายบุคคล จำนวน 3 คน 2. แบบกลุ่มย่อย จำนวน 6 คน 3. การทดลองภาคสนาม ผลการศึกษาพบว่า 1. ประสิทธิภาพของสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67/83.32 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการเรียนด้วยสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลาง

Received: 2023-05-15 Revised: 2023-07-10 Accepted: 2023-07-10

<sup>1</sup>คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot University. Corresponding Author e-mail: angwara.angwara@gmail.com

<sup>2</sup> คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot University

<sup>3</sup> คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot University

การศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบน 0.45

**คำสำคัญ (Keywords):** สื่อการสอนสำหรับครู; เกณฑ์ประสิทธิภาพของสื่อการสอน; ครู

## Abstract

The objectives of this research were 1. To study and develop instructional materials for teachers according to the basic education core curriculum of dancing art for the fourth-grade level, 2. To develop and find the effectiveness of instructional materials for teachers according to the basic education core curriculum of dancing art for the fourth-grade level to meet the 80/80 criteria and, 3. To study the satisfaction of teachers after using instructional materials for teachers according to the basic education core curriculum of dancing art for the fourth-grade level. The targeted group was 12 teachers who did not directly graduate in dancing or performing arts but had to teach such subjects for the fourth-grade level at the Sappaya Educational Coordination Center. The sample was selected by purposive sampling. The researcher used the teaching media 3 times as follows: 1. 3 individuals, 2. small group with 6 members, and 3. A field experiment with 12 members. The findings revealed that: 1. The effectiveness of instructional materials for grade 4 dancing art teachers was 81.67/83.32, which met the established criteria of 80/80. 2. Learning achievement before and after learning with instructional materials for grade 4 dancing art teachers had significantly higher learning achievement at the .05 level. 3. The satisfaction with teaching materials for instructional materials for grade 4 dancing art teachers was at the highest level. The mean was 4.72 and the deviation was 0.45.

**Keywords:** Instructional materials; Criteria for instructional materials; teachers

## บทนำ (Introduction)

นาฏศิลป์ไทยถือว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง ด้วยรูปแบบของการแสดงที่มีลีลาอันอ่อนช้อยงดงามแสดงออกถึงความประณีตแพรวด้วยจินตนาการและศิลปะที่ละเอียดอ่อนของคนไทย บ่งบอกถึงควมมีอารยธรรมอันรุ่งเรือง และความมั่นคงของชาติที่สืบทอดกันมาแต่โบราณกาลจึงนับเป็นมรดกประจำชาติที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้คนในสังคมนานัปการ ทั้งประโยชน์ต่อตนเองและประโยชน์ต่อประเทศชาติ ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรการเรียนการสอนที่ถือว่าเป็นศิลปะชั้นสูง ควรค่าแก่การสืบทอด สร้างสรรค์ และพัฒนาไม่ให้หยุดนิ่งนั่นคือการศึกษาด้านนาฏศิลป์เนื่องจากการเรียนนาฏศิลป์จะเน้นทักษะปฏิบัติผู้รับการฝึกหัดต้องใช้อวัยวะทุกส่วนของ

ร่างกายในการเคลื่อนไหวส่งผลให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและจิตดี (จารุณี ลิ้มปนานนท์. 2539 : 11) และ ยังให้ประโยชน์ในด้านของความจำดี เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้บรรจุนาฏศิลป์ไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะโดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความเป็นมาของรูปแบบภูมิปัญญาท้องถิ่นและรากฐานทางวัฒนธรรมตระหนักในคุณค่าและเกิดความซาบซึ้งในศิลปะ สามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในการพัฒนาตนเอง และแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์เกิดสมาธิในการทำงาน มีความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544) แต่การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังเน้นการที่ครูให้นักเรียนจดจำและเลียนแบบท่ารำ จากครูผู้สอนเป็นหลัก ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า นักเรียนจำนวนมากยังไม่ถูกต้องตามแบบแผนนาฏศิลป์ไทย และขาดทักษะทางการรำ ซึ่งการที่จะรำได้อย่างถูกต้อง สวยงาม นั้นจำเป็นที่จะต้องมีความแม่นยำในเรื่องนาฏศิลป์พื้นฐานที่ผู้เรียนควรรู้ในการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยที่ถูกถ่ายทอดโดยครูที่มีทักษะหรือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนาฏศิลป์พื้นฐาน แต่หากจำนวนครูที่อยู่ในโรงเรียนต้องขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนเป็นตัวกำหนด ซึ่งขนาดของโรงเรียนนั้นแบ่งออกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นตัวกำหนดขนาดของโรงเรียนรวมถึงอัตราครูที่จะเข้าไปบรรจุในโรงเรียนนั้นๆด้วย ยิ่งโรงเรียนที่มีขนาดเล็กครูก็จะจำนวนน้อยตามลงไปตามอัตราของนักเรียนอีกด้วย อัตราของครูที่มีอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กนั้นส่วนใหญ่จะมีขนาดเท่ากับจำนวนชั้นเรียนนั่นก็คือจะประจำเป็นครูประจำชั้นของแต่ละชั้นนั้นการสอนของครูจึงไม่ได้สอนในรายวิชาที่ตนเองถนัดเพียงวิชาเดียว แต่ครูจะต้องสอนให้ได้หลากหลายวิชาหรือวิชาที่อยู่ในกลุ่มสาระเดียวกัน การที่ครูไม่ถนัดในการสอนอาจจะทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ไม่เท่ากับนักเรียนที่มีบุคลากรทางการสอนครบทุกรายวิชา จึงมีน้อยโรงเรียนที่จะมีครูที่สอนวิชานาฏศิลป์โดยตรง

จากการสำรวจโรงเรียนในพื้นที่อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาททำให้ทราบถึงปัญหาว่าเป็นโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งทำให้ขาดอัตราครูที่เข้าบรรจุในรายวิชานาฏศิลป์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อครูผู้สอนที่จะต้องสอนในรายวิชานาฏศิลป์และไม่ได้ชำนาญการสอนในรายวิชานาฏศิลป์ ส่งผลให้รายวิชานาฏศิลป์ถูกมองข้ามหรือถูกถ่ายทอดอย่างไม่ถูกต้องตามแบบแผน และยังส่งผลกระทบต่อนักเรียนที่ถูกถ่ายทอดความรู้มาอย่างไม่ถูกต้อง เช่น พื้นฐานทางท่ารำ ระดับของการตั้งวง การจับที่ถูกต้อง ฯลฯ ซึ่งชุดความรู้ที่นักเรียนได้รับมานั้นเป็นชุดความรู้ที่อาจจะไม่ได้ตามมาตรฐานของท่ารำ และนำไปใช้อย่างผิดเพี้ยน โดยวิชานาฏศิลป์เป็นรายวิชาที่ทำสร้างความตระหนักทางศิลปวัฒนธรรมของชาติที่ควรจะอนุรักษ์และสืบสานต่อไป ซึ่งสิ่งที่จะสามารถทำให้ผู้สอนสามารถสื่อสารให้กับผู้เรียนนั่นคือ กระบวนการทางการศึกษา

โรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ ทำให้เกิดปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะต้นทุนในการจัดการเรียนการสอน ที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนที่มากกว่า หรือจ่ายแพงกว่าในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ประสิทธิภาพการสอนลดลง เนื่องจากขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการศึกษา รวมถึงปัญหาโรงเรียนไม่มีผู้บริหาร ขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน ซึ่งครูและผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ได้ ปัญหาด้านการเรียนการสอนพบว่าเมื่อครูไม่ครบชั้นเรียน และครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการการสอนหลายชั้นเรียน ครูไม่สามารถสอนเต็มเวลา เต็มความสามารถ เนื่องจากมีภารกิจด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาเทียบเท่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ขาดสื่อ เทคโนโลยี ประกอบการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้เนื่องจากมีงบประมาณจำกัดตามจำนวนนักเรียน (สภาพัฒนาการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. 2559) การเรียนการสอนของครูที่จบไม่ตรงสายจึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ทุกคนควรจะต้องตระหนักถึงและหาทางแก้ไข เช่น การจัดทำสื่อการสอนเพื่อช่วยครูผู้สอนในการจัดการสอนนาฏศิลป์ให้มีประสิทธิภาพ

สื่อการเรียนการสอนสามารถช่วยการเรียนการสอนของครูได้ดีมากซึ่งเราเห็นว่าครูนั้นสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้มากที่สุดทีเดียว แถมยังช่วยให้ครูมีความรู้มากขึ้นในการจัดแหล่งวิทยาการที่เป็นเนื้อหาเหมาะสมแก่การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายในการสอนช่วยครูในด้าน การคุมพฤติกรรมการเรียนรู้และสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสื่อการสอนจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมหลายรูปแบบ เช่น การใช้ศูนย์การเรียนรู้ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสาธิต การแสดงนาฏการ เป็นต้น ช่วยให้ครูผู้สอนได้สอนตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน และยังช่วยในการขยายเนื้อหาที่เรียน ทำให้การสอนง่ายขึ้น และยังจะช่วยประหยัดเวลาในการสอน นักเรียนจะได้มีเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้นจากข้อมูลเราจะได้เห็นถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งทำให้เรามองเห็นถึงความสำคัญของสื่อสารมีประโยชน์และมีความจำเป็นสามารถช่วยพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นิพนธ์ ศุขปรีดี. 2531)

จากความสำคัญของการจัดการศึกษาและประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาสื่อการสอน ประกอบด้วยเอกสารเนื้อหาและแบบฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อใช้เป็นสื่อการสอนในรายวิชา นาฏศิลป์ ซึ่งสื่อการสอนนี้สามารถศึกษาได้ไม่ว่าจะเป็น ครูผู้สอนและ ผู้เรียนสามารถค้นคว้า ทบทวนบทเรียนที่ไม่เข้าใจได้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาตามที่ต้องการ ทดสอบความรู้ได้ทันที ด้วยการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายรูปแบบจะนำมาซึ่งประโยชน์แก่ผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาด้านบุคลากรครูที่ไม่ได้จบตรงตามวิชาเอกนาฏศิลป์ซึ่ง

เป็นข้อจำกัดทางด้านการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาสื่อการสอนในครั้งนี้จึงสามารถนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนการสอนวิชา นาฏศิลป์ ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบสื่อการเรียนการสอนในวิชานี้ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนหลังการใช้สื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

### วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

#### กลุ่มเป้าหมาย

ครูที่ไม่ได้จบสายการเรียนนาฏศิลป์หรือศิลปะการแสดงที่สอนวิชานาฏศิลป์ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่ปฏิบัติการสอนบริเวณศูนย์ประสานงานทางการศึกษาสรรพยา 2 จำนวน 12 คน

#### การรวบรวมข้อมูล

#### สื่อการสอนสำหรับครู

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1.1 ศึกษารายละเอียดและเลือกเนื้อหาโดยศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ความต้องการของครูที่สอนในรายวิชานาฏศิลป์ รวมถึงศึกษาวิธีการเรียนการสอนการวัดและประเมินผล เพื่อเลือกเป็นเนื้อหาของสื่อการสอนสำหรับครู โดยมีเนื้อหาย่อยดังนี้

เรื่องที่ 1 นาฏยศัพท์/ภาษาท่า      เรื่องที่ 2 รำวงมาตรฐาน      เรื่องที่ 3 เพลงพื้นเมือง เพลงรำมะนา

1.2 ศึกษาหลักการและทฤษฎี จากเอกสาร ตำราวิชาการ จากตำราวิชาการ

1.3 ดำเนินการสร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

1.4 นำเนื้อหาและแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาแล้วพร้อมการปรับปรุงแก้ไข มาออกแบบเป็นสคริปต์ ก่อนนำไปสร้างเป็นสื่อการสอนสำหรับครู นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อทำการตรวจสอบพร้อมนำข้อเสนอแนะต่างๆมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.5 สร้างสื่อการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามหน่วยการเรียนรู้เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาสื่อการสอนสำหรับครู ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.6 นำสื่อการสอนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและสื่อทำการตรวจสอบและประเมินเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำสื่อการสอนที่แก้ไขแล้ว ไปทดลองหาประสิทธิภาพต่อไป

2. แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

2.1 สร้างแบบทดสอบเพื่อใช้ในการหาประสิทธิภาพบทเรียน

3. แบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพื่อสร้าง

3.3 สร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนรายวิชานาฏศิลป์

3.4 นำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง

3.5 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

3.6 นำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

4. แบบประเมินคุณภาพของสื่อการสอนสำหรับครู

แบบประเมินคุณภาพของสื่อการสอนสำหรับครู มี 2 ฉบับคือ

4.1 แบบประเมินคุณภาพของสื่อการสอนสำหรับครู ของผู้เชี่ยวชาญสี่

4.2 แบบประเมินคุณภาพของสื่อการสอนสำหรับครู ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5. แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

5.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

5.2 วิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพื่อสร้าง

5.3 สร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนรายวิชานาฏศิลป์

5.4 นำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง

5.5 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

5.6 นำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

6.แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อการใช้สื่อการสอนรายวิชานาฏศิลป์ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา โดยใช้คำถามแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งสอบถามในด้านต่างๆดังนี้

- |                          |                         |
|--------------------------|-------------------------|
| 1. ด้านเนื้อหา           | 5 ข้อ คือ ข้อที่ 1-5    |
| 2. ด้านภาพและภาษา        | 5 ข้อ คือ ข้อที่ 6-15   |
| 3. ด้านคุณค่าและประโยชน์ | 7 ข้อ คือ ข้อที่ 16 -22 |

7. แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

7.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

7.2 วิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพื่อสร้าง

7.3 สร้างแบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

7.4 นำประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง

7.5 นำแบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

7.6 นำแบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการทดลองใช้สื่อการสอน จำนวน 3 ครั้งดังนี้

1. ผู้วิจัยทดลองกับครูที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างและยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรมทักษะทางด้านนาฏศิลป์มาก่อนแบบรายบุคคล จำนวน 3 คน ทำการทดลองทีละคน

2. ผู้วิจัยทดลองกับครูที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างและยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรมทักษะทางด้านนาฏศิลป์มาก่อนจำนวน 6 คน เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3. การทดลองภาคสนาม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้การเลือกแบบเจาะจง จากครูผู้สอนนาฏศิลป์ที่ปฏิบัติการสอนบริเวณศูนย์ประสานงานทางการศึกษาสรรพยา 2 ดังนี้ โรงเรียนชุมชนวัดโคกเข้มน โรงเรียนบางไถ่เถื่อน โรงเรียนวัดบ้านหนอง โรงเรียนวัดอินทาราม โรงเรียนวัดศรีมงคล โรงเรียนวัดยางศรีเจริญ โรงเรียนวัดโพธิ์ประสิทธิ์ โรงเรียนวัดหาดอาสา โรงเรียนวัดมะปราง โรงเรียนวัดสมอฯ

โรงเรียนวัดเขาแก้ว โรงเรียนวัดนมโตะ รวมจำนวนครูผู้สอน จำนวน 12 คน ซึ่งครูที่สอนวิชานาฏศิลป์ไม่ได้จบวุฒิการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์

### ผลการวิจัย (Research Results)

1. ได้สื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งสร้างขึ้นเป็นชุดการเรียนรู้มีลักษณะเป็นสื่อวีดิทัศน์คือมีเนื้อหาความรู้ที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของครูผู้สอนรูปภาพมีความชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหา สามารถเข้าถึงบทเรียนได้อย่างง่าย โดยแบ่งเนื้อหาของเป็น 3 เรื่องได้แก่

เรื่องที่ 1 ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ เรื่องที่ 2 รำวงมาตรฐาน เรื่องที่ 3 เพลงพื้นเมือง เพลงรำมะนา

2. ประสิทธิภาพของสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองกับ ครูที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างและยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรมทักษะทางด้านนาฏศิลป์มาก่อนแบบรายบุคคล จำนวน 3 คน ผลประสิทธิภาพของคะแนนซึ่งเป็นค่าร้อยละของการทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ ( $E_2$ ) มีค่าเท่ากับ 80.00/81.09 แสดงว่า สื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อนำไปทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง จำนวน 3 คน  $E_1$  และ  $E_2$  มีประสิทธิภาพ ที่เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

3. ประสิทธิภาพของสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองกับ ครูที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างและยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรมทักษะทางด้านนาฏศิลป์มาก่อนจำนวน 6 คน พบว่าผลประสิทธิภาพของคะแนนซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการประเมินทักษะปฏิบัติระหว่างเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ ( $E_1$ ) และผลประสิทธิภาพของคะแนนซึ่งเป็นค่าร้อยละของการทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ ( $E_2$ ) มีค่าเท่ากับ 81.67/83.32 แสดงว่า สื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อนำไปทดลองแบบกลุ่มย่อย จำนวน 6 คน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

4. ประสิทธิภาพของสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทดลองกับครูที่จบไม่ตรงสายกลุ่มเป้าหมาย ครูที่ไม่ได้จบสายการเรียนนาฏศิลป์หรือศิลปะการแสดงที่สอนวิชานาฏศิลป์ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่ปฏิบัติการสอนบริเวณศูนย์ประสานงานทางการศึกษาสรรพยา 2 จำนวน 12 คน พบว่าผลประสิทธิภาพของคะแนนซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการประเมินทักษะปฏิบัติระหว่างเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ ( $E_1$ ) และผลประสิทธิภาพของคะแนนซึ่งเป็นค่าร้อยละของการทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ ( $E_2$ ) มีค่าเท่ากับ 81.67/83.32 แสดงว่า สื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 12 คน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

5. ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการเรียนด้วยสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจาก



กลุ่มเป้าหมายจำนวน 12 คน ได้เรียนด้วยสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง นาฏศิลป์เบื้องต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยครูคนที่ 3,7,12 มีคะแนนหลังเรียนคิดเป็น ร้อยละ 90 ขึ้นไป ครูคนที่ 5,9 มีคะแนนหลังเรียนคิดเป็น ร้อยละ 85 ขึ้นไป และครูคนที่ 1,2,4,6,8,11 มีคะแนนหลังเรียนคิดเป็น ร้อยละ 80 ขึ้นไป

6. ได้ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งระดับความพึงพอใจ ออกเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านเนื้อหา เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีหัวข้อบทเรียนมีความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46

ด้านภาพและภาษา เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสมของเวลาในการนำเสนอบทเรียน มีความเหมาะสมของเวลาในการนำเสนอบทเรียน ความน่าสนใจของวิดีโอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46

ด้านคุณค่าและประโยชน์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42

ครูผู้สอนมีความพึงพอใจโดยแบ่งเป็นรายด้านประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านภาพและภาษา ด้านคุณค่าและประโยชน์ พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า มีความพึงพอใจต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบน 0.45

## อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยที่สรุปข้างต้น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการพัฒนาตั้งแต่กระบวนการสร้างที่มีการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นระบบ และมีการนำไปใช้อย่างมีขั้นตอน โดยปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยศึกษาจากข้อมูลพื้นฐาน ของกลุ่มเป้าหมายคือครูที่จบไม่ตรงสายนาฏศิลป์แต่ต้องสอนรายวิชานาฏศิลป์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ว่ากลุ่มเป้าหมายอยู่ในช่วงอายุใด ถนัดการเรียนรู้แบบใด จากนั้นกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา แล้วจึงนำไปสอบถามสิ่งที่กลุ่มเป้าหมายไม่ถนัด พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีทักษะพื้นฐานในระดับหนึ่งในเรื่องของจังหวะ แต่ท่ารำและการเชื่อมทำ ยังไม่เข้าใจผู้วิจัยจึงผลิตสื่อออกมาให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายโดยผ่านคำแนะนำ

ของผู้เชี่ยวชาญและการทดสอบจากกลุ่มย่อยที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย มาพัฒนาปรับปรุงให้เห็นถึงความละเอียดของท่าร่ายขึ้น และสามารถเรียนรู้ได้อย่างไม่จำกัดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ และยังสอดคล้องกับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2557 : 25) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดีย รายวิชา “เขียนแบบวิศวกรรม” สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพของเนื้อหาและ ด้านสื่อจากอาจารย์ประจำสาขา วิศวกรรมอุตสาหการ ศูนย์นนทบุรี จำนวน 7 คนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากบระดับมากที่สุดเท่ากัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับคุณภาพอยู่ใน ระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ,มีการ สอดแทรกด้านความคิดริเริ่มและ ประสพการณ์จากผู้สอน ,ตัวอักษรโตคมชัดจัดสีสันทสวยงาม เหมาะสมกับขนาดห้องเรียน , เนื้อหาสาระทางวิชาการมีความสมบูรณ์ และเนื้อหาสาระทางวิชาการ มีความถูกต้อง ตามลำดับ รองลงมา คือมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เนื้อหา สาระทางวิชาการมีความทันสมัย, มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจน, มีการสังเคราะห์และเสนอ สวพ. มทร.สุวรรณภูมิ 26 ความรู้ใน วิชาการทันต่อความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี , มีการกระตุ้นและให้เกิดความคิดค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง และสามารถใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหรือปฏิบัติจริงได้ตามลำดับ สรุปคือคุณภาพของ เนื้อหาและด้านสื่อ การสอนมัลติมีเดีย รายวิชา “เขียนแบบวิศวกรรม” ถือว่ามีคุณภาพ สามารถ นำไปใช้ประกอบการเรียน การสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพของสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะศรนาฏศิลป์ที่จบไม่ตรงสายตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ประสิทธิภาพของสื่อการสอนสำหรับครู เรื่องนาฏศิลป์เบื้องต้น สำหรับครูตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 81.67/83.32 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้80/80 โดยครูคนที่ 3,7,12 มีคะแนนหลังเรียนคิด เป็น ร้อยละ 90 ขึ้นไป ซึ่งเป็นครูที่จบเอกบรรณารักษ์ พละศึกษา และศิลปะตามลำดับ ครูคนที่ 5,9 ซึ่ง มีคะแนนหลังเรียนคิดเป็น ร้อยละ 85 ขึ้นไปซึ่งเป็นครูที่จบเอกวิทยาศาสตร์ และ ภาษาต่างประเทศ(อังกฤษ) และครูคนที่ 1,2,4,6,8,11 มีคะแนนหลังเรียนคิดเป็น ร้อยละ 80 ขึ้น ไป ซึ่งเป็นครูที่จบเอกคณิตศาสตร์(บัญชี) คณิตศาสตร์ ปฐมศึกษา สังคมศึกษา ปฐมศึกษา และ วิทยาศาสตร์ มีค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนรวมเท่ากับ 17.17 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 3.95 และมีค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนรวมเท่ากับ 25.75 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 1.71 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนพบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและ หลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ เรา อินทรกำแหง ( 2553 : 29) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชา 150203 สุนทรียภาพของชีวิตทางด้านนาฏศิลป์ เรื่อง โขน ละคร และระบำ รำ ฟ้อน สำหรับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ในระดับมาก ชาลินี สุริยนแปลงแสง (2554 : 5) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับครูปฐมวัย สารการเรียนรู้ดนตรีองค์ประกอบดนตรีด้านจังหวะ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้นนี้ มีประสิทธิภาพ 85.55/84.10 ผ่านเกณฑ์ 80/80 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พิชิต เพ็งสุวรรณ, สุจิต สิงห์พันธุ์, สุรพล สุภารัตน์ (2557: 187) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับการบูรณาการการสอนนักศึกษาฝึกสอนกลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์งานอาชีพ ตามหลักสูตรการอาชีวศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนด้านทฤษฎี มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดเท่ากับ 85.44 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบเท่ากับ 83.28 และผลสัมฤทธิ์ของคะแนนด้านปฏิบัติเท่ากับ 85.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านการจัดการฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับดี

3.ความพึงพอใจของครูผู้สอนหลังการใช้สื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยได้สังเกตครูขณะเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะนาฏศิลป์ที่จบไม่ตรงสายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และให้ทำแบบสอบถามพบว่าด้านเนื้อหา เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีหัวข้อบทเรียนมีความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 ด้านภาพและภาษา เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสมของเวลาในการนำเสนอบทเรียน มีความเหมาะสมของเวลาในการนำเสนอบทเรียน ความน่าสนใจของวิดีโอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 ด้านคุณค่าและประโยชน์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 ครูผู้สอนมีความพึงพอใจโดยแบ่งเป็นรายด้านประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านภาพและภาษา ด้านคุณค่าและประโยชน์ พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า มีความพึงพอใจต่อสื่อการสอนสำหรับครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบน 0.45 กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจที่ได้เรียนรู้จากสื่อการสอนสำหรับครู และเมื่อกลุ่มเป้าหมายเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อกลุ่มเป้าหมายมีความสบายใจ กล้าที่จะปฏิบัติ สามารถกลับมาดูซ้ำได้หลายรอบ หรือเลื่อนไปในช่วงที่ตัวเองไม่เข้าใจได้ ยังสามารถนำสื่อไปเป็นเครื่องมือในการสอนอีกด้วย อีกทั้งสื่อการสอนสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้กล่าวคือ กลุ่มเป้าหมายจะเรียนได้ช้าหรือเร็ว ขึ้นอยู่กับ พื้นฐานและความสามารถของตนเอง ทำให้กลุ่มเป้าหมายที่เรียนเก่งสามารถเรียนได้โดยไม่ต้องรอและกลุ่มเป้าหมายที่เรียนอ่อนไม่ต้องกังวลว่าจะเรียนไม่ทันเนื่องจากสามารถเปิดดูสื่อได้ตลอดเวลาและจะไม่เกิดความอายไม่กล้าเรียนเป็นผลให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มัลลิการ์ วงศ์ศิริ

นวรรตน์(2550 :74) ได้พบว่า การทำวิดิทัศน์มีการนำเสนอที่น่าสนใจ มีความยาวของรายการวิดิทัศน์ที่เหมาะสม เสียงบรรยายและเสียงประกอบมีความเหมาะสม ภาพชัดเจน น่าสนใจ สามารถปฏิบัติตามได้ ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน เนื้อหาความรู้ของสื่อวิดิทัศน์น่าศึกษา และควรมีการนำสื่อวิดิทัศน์มาสอนอีกหลังจากชมวิดิทัศน์แล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศร พิงศรี(2561 : 44) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนวิดิทัศน์ออนไลน์ วิชาถ่ายภาพ เรื่อง Advance Flash Photography พบว่า ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในบทเรียนวิดิทัศน์อยู่ในระดับดี ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านการออกแบบบทเรียนมีความน่าสนใจ มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ภาพและการสื่อความหมายมีความเหมาะสม ตัวอักษรมีความชัดเจนอ่านง่าย เสียงดนตรีมีความเหมาะสม การแสดงตัวอย่างในบทเรียนมีความชัดเจน บทเรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

### ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

#### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะศรนาฏศิลป์ที่จบไม่ตรงสายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามที่เสนอไปแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาค้นคว้ามักมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1.ควรมีการขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อศึกษาประชากรในกลุ่มที่กว้างขึ้นและสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของประชากรแต่ละพื้นที่ได้ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนผู้สอนไม่เพียงพอต่อชั้นเรียน
- 2.ในการสร้างสื่อการเรียนรู้ควรมีทีมที่ช่วยกันพัฒนาเพื่อออกความคิดเห็นปรับปรุง ให้ได้สื่อการเรียนรู้ที่ดี เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้
3. ควรจัดทำสื่อการเรียนรู้ในเนื้อหาอื่นๆ ในรายวิชานาฏศิลป์เพื่อขยายข้อมูลการเรียนรู้ให้มีอย่างกว้างขวางมากขึ้น

### เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จารุณี ลิ้มปนานนท์. (2539). การใช้ชุดฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ด้วยตนเองสำหรับครู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.วิทยานิพนธ์/ปริญญาโท. คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ประถมศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาลินี สุเรียนแปลงแสง (2554). ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับครูปฐมวัย สารการเรียนรู้ดนตรีองค์ประกอบดนตรีด้านจังหวะ. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยมหิดล/กรุงเทพฯ.

- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2531). นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เคทีพี คอมพ์ แอนด์คอนซิลท์.
- มัลลิการ์ วงศ์ศิริวรรัตน์. (2550). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ วิชานาฏศิลป์ เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี. มหาวิทยาลัยศิลปากร: กรุงเทพฯ.
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2557). การพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดีย รายวิชา “เขียนแบบวิศวกรรม” สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิศูนย์นนทบุรี.
- พิชิต เพ็งสุวรรณ, สุจิต สิงห์พันธุ์, สุพล สุภารัตน์. (2557).การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับการบูรณาการการสอนนักศึกษา กลุ่มเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์งานอาชีพ ตามหลักสูตรการอาชีวศึกษา. ครุศาสตร์อุตสาหกรรม. พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เรา อินทรกำแหง. (2553). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชา 150203 สุนทรียภาพของชีวิต ทางด้านนาฏศิลป์ เรื่อง โขน ละคร และระบำ รำ ฟ้อน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. (2559). รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง "การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก". สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานกรรมการธิการ 3.
- อดิศร พิงศรี. (2561). การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ออนไลน์ วิชาถ่ายภาพ เรื่อง Advance Flash Photography. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.